

Kartläggning av fondsamordning mellan regionala och lokala fondaktörer

Genomförd av Landsbyggsnätverkets grupp
för fondsamordning inom lokalt ledd utveckling genom leadermetoden

Beata Allen
November 2018

”Tror att det handlar om hur regelverk och programstrukturer ser ut. Om man underlättar för projektaktörer och gör synergier möjliga i praktiken så skapas också bättre förutsättningar för fondsamordning i praktiken.”

(Citat från enkätsvaren)

Sammanfattning

Stöd från Europeiska Kommissionen ska bidra till smart och hållbar tillväxt för alla, vilket är det övergripande målet i den långsiktiga strategin Europa 2020. De främsta verktygen för att förverkliga Europa 2020 är de Europeiska struktur- och investeringsfonderna, ESI-fonderna. De ska användas för att skapa hållbar tillväxt och minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regioner i Europa.

Syftet med fondsamordning är bland annat att ESI-fonderna sammantaget ska användas så effektivt som möjligt. På nationell nivå finns ett strukturerat arbete mellan olika myndigheter för att hitta synergier mellan fonderna.

Samverkan sker i hög grad

- Resultaten från enkäten visar att det finns en hög grad av samverkan mellan de regionala aktörerna. Den aktör som flest samverkar med och som samverkar med flest andra regionala aktörer är regionalt utvecklingsansvariga, RUA.
- En stor del av de samordningsaktiviteter som pågår handlar om gemensamma utlysningar, nätverksträffar, projektavstämningar och informationsutbyte.
- Vad gäller de regionala aktörernas kunskapsnivå om leadermetoden går det att konstatera att det finns stora skillnader. 16 av 43 svarande uppger att de har goda kunskaper om leadermetoden. De aktörer som har bäst kunskap om metoden är Länsstyrelsen, där 75 % av de svarande uppger att de har goda kunskaper. Hos Regionerna uppger 50 % av de svarande att de har goda kunskaper om metoden.

Flerfundsamverkan bidrar delvis till synergier

- Regionerna och Tillväxtverket är de aktörer som uppger att de har beviljat stöd till projekt som föregåtts av ett projekt med leaderfinansiering.
- Resultaten visar att det finns en avsaknad av information och kunskap om Leader inom de olika myndigheterna som har besvarat enkäten.

Positiva till fortsatt flerfundsamverkan

- Resultaten från enkäten visar att 36 % av de svarande upplever att fler aktörer nu är en del av genomförandet av ESI-fonderna jämfört med tidigare. Svarande från ESF-rådet är de som har högst procentuell andel positiva svar på denna fråga. Andelen som uppger att samordning har lett till att nya projektägare har involverats är dock bara 16 %.
- 53 % av de svarande uppger att de gärna vill ha flerfunds möjlighet inom Leader i kommande programperiod. Närmare 40 % svarar att de inte vet, några kommenterar att man inväntar utvärdering innan man kan ta ställning. En majoritet av de svarande från Regionerna är positiva till en fortsatt fondsamordning inom Leader.
- Gemensam regeltolkning, tydligare syfte med fondsamordningen och mer dialog mellan handläggare är några av de förslag som uppges i enkäten på frågan om vad som stärker samordningen i nästa programperiod. Lärande exempel på samordning är också något som efterfrågas.

Innehåll

Sammanfattning	2
1 Inledning.....	4
1.4 ESI-fonderna.....	6
1.4.1 Partnerskapsöverenskommelsen	7
2 Sammanställning av enkätsvar	8
2.1 Regionala aktörers samverkan.....	8
2.2.1 Om nya aktörer har involverats	10
2.2.2 Om nya projektägare har involverats.....	11
2.2.3 Om fler landsbygdsaktörer har involverats	11
2.3 Tillväxtverket.....	12
2.3.1 Samverkan med RUA	14
2.4 ESF-rådet	15
2.4.1 Samverkan med RUA	16
2.5 Länsstyrelsen.....	16
2.5.1 Samverkan med RUA	17
2.6 Regionerna	18
2.7 Fortsatt möjlighet för flerfondssamordning inom lokalt ledd utveckling	20
2.7.1 Aktörernas kunskap om lokalt ledd utveckling.....	23
2.7.2 Leadermetodens inverkan på aktörernas arbetssätt.....	25
2.7.3 Fondsamordning på projektnivå	25
2.8 Förslag på vad som kan stärka fondsamordning i praktiken	26
3 Slutsatser	29
3.1 Ökad samverkan.....	29
3.2 Svårt att nå landsbygdsaktörer.....	29
3.3 Kunskap om leadermetoden	29
3.4 Lokal och regional samordning och samverkan.....	30
3.5 Behov att möta.....	30

1 Inledning

Begreppet fondsamordning är inte alltid lätt att förstå innebörden av eftersom begreppet är laddat med olika tolkningar. Fondsamordning mellan de Europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna) sker på olika nivåer i samhällsstrukturen och i olika konkretiseringsgrader.

Allt EU-stöd ur fonderna ska bidra till att förverkliga målen i Europa 2020, EU:s gemensamma tillväxt- och sysselsättningsstrategi. På nationell nivå finns tio tematiska mål för ESI-fonderna, som anger den svenska regeringens prioriteringar. Målen är utvalda och formulerade utifrån Sveriges specifika utmaningar. Några av målen finns bara i en av fonderna, några täcks av flera fonder. Därför är det viktigt att fonderna samverkar, så att fondmedlen används effektivt och att insatserna kan ge nytta till varandra. Förväntningarna är att fondsamordning ska ske både på lokal, regional och nationell nivå.

Fondsamordning handlar främst om att de organisationer som hanterar de olika ESI-fonderna ska känna till och samverka med varandra för att skapa så goda resultat och effekter som möjligt.

I nuvarande programperiod som pågår mellan 2014-2020 är det möjligt att jobba med lokalt ledd utveckling genom leadermetoden (fortsatt kallat Leader) inom de fyra ESI-fonderna. Dessa fonder är Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF), Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF).

Leader är mer en metod än ett program. Leadermetoden är ett förhållningssätt till utvecklingsarbete, där metoden ska säkerställa för att insatserna bidrar till att stärka områdets utvecklingspotential på sikt. Metodens centrala värden handlar om att insatserna ska vara lokalt förankrade, innovativa, bygga på samverkan och nätverkande samt att de lärdomar som skapas bör kunna spridas vidare som goda exempel till andra platser.

1.1 Syfte och avgränsning

Syftet med rapporten är att ge en nulägesbild av hur fondsamverkan fungerar i praktiken.

Denna rapport tar endast upp samverkan utifrån regionala myndigheters perspektiv, ytterligare en kartläggning har gjorts utifrån perspektivet lokalt ledd utveckling. Denna rapport lägger inte fram några specifika förslag till åtgärder.

Med samverkan menas en regelbunden samverkan med nyckelaktörer på strukturell nivå samt samverkan på projektnivå där projekt med finansiering från de olika fonderna samordnas för att totalt sett nå en högre grad av måluppfyllelse.

1.2 Metodval

Enkäten skickades ut den 9 oktober med svarstid fram till den 19 oktober. En påminnelse skickades ut den 19 oktober med förlängd svarstid fram till den 26 oktober. Enkäten låg öppen ytterligare några dagar vilket gjorde att det senast registrerade svaret inkom den 29 oktober.

Inbjudan till Länsstyrelsen om att besvara enkäten har gått via de 21 lantbruksdirektörerna. Till de övriga myndigheterna har inbjudan skickats via Tillväxtverkets och ESF-rådets deltagare i Landsbygdsnätverkets fondsamordningsgrupp inom lokalt ledd utveckling. Landsbygdsnätverkets kansli har även gjort utskick till regionalt utvecklingsansvarig i respektive region.

Antal registrerade svar är 43. Det går inte att ange en exakt siffra på hur många enkäter som har skickats ut eftersom vi har uppmanat till vidare spridning av inbjudan till berörda inom respektive organisation.

Tre enkätsvar har registrerats från Region Gotland. Dessa svar har slagits ihop till ett svar i frågorna som handlar om antal och vilka aktörer man samverkar med. Vad gäller övriga frågor som handlar om personliga reflektioner hanteras dessa tre svar som enskilda.

De organisationer som har fått inbjudan och som har svarat fördelar sig enligt nedan.

Myndighet	Antal organisationer	Antal lämnade svar
Länsstyrelse	21	8
Region	22	18
Svenska ESF-rådet, regionkontor	8	4
Tillväxtverket, regionkontor	10	13
Summa	61	43

1.3 Bakgrund

Enligt EU:s förordning har Landsbygdsnätverket uppdraget att vara en kontaktpunkt för landets leaderkontor och dess styrelser. Det innebär att man inom nätverket samordnar och genomför aktiviteter för erfarenhetsutbyte och lärande i syfte att stärka genomförandet av Leader. Inom Landsbygdsnätverket finns särskilda samordnande grupper för Leader, alla utifrån olika avgränsningar. En av grupperna fokuserar på fondsamordning inom lokalt ledd utveckling genom leadermetoden. Gruppens syfte är att på en nationell nivå samla, utveckla och förmedla erfarenheter, lärdomar, behov och resultat av fondsamordning inom Leader. Gruppen ska också hantera frågor som berör nästa programperiod, 2021-2027. I gruppen sitter representanter från Leader Gästrikebygden, Leader MittSkåne, Leader Sjö, Skog & Fjäll, Tillväxtverket, Svenska ESF-rådet, Jordbruksverket, Länsstyrelsen, LRF och Hela Sverige ska leva.

Denna sammansättning gör att gruppen är ett värdefullt komplement till den samordning som sker mellan förvaltande myndigheter på nationell nivå.

Gruppen för fondsamordning beslutade under 2018 att genomföra en kartläggning av nuläget för hur fondsamordning och fondsamverkan fungerar i praktiken. En mindre kartläggning över hur fondsamordningen såg ut inom Leader gjordes 2016. Det fanns nu behov av att göra en mer djupgående kartläggning för att få en bild över hur arbetet har utvecklats sedan starten 2014 samt även få en bild över hur de regionala aktörerna samverkar med varandra och med Leader.

Kartläggningen har som syfte att ge en bild över om regionala EU-fondsaktörer samverkar med varandra samt hur väl de känner till Leader som aktör. De fonder som är aktuella är de fyra ESI-fonder som också ligger till grund för finansiering av Sveriges leaderområden. De fyra fonderna är; Europeiska socialfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling samt Europeiska havs- och fiskerifonden. Med fondaktörer i denna kartläggning menas olika organisationer, myndigheter, intresse- och branschföreningar med flera som har ett intresse av att genomföra aktiviteter och insatser som verkar för att nå de enskilda fondernas programspecifika mål.

Kartläggningen ska identifiera samordning och samverkan utifrån två perspektiv, dels från leaderstyrelsens, LAG:s, horisont men också från de regionala aktörernas horisont. Därför har två olika enkäter formulerats för att anpassas till de olika målgrupperna.

I nuvarande programperiod, 2014-2020, finns det i Sverige 48 leaderområden som styrs av en lokal styrelse, LAG. Varje leaderområde har sin egen utvecklingsstrategi med finansiering från en, två, tre eller

fyra olika fonder. Det innebär att dessa LAG har en grund för fondsamordning redan utifrån den lokala utvecklingsstrategins finansieringsgrund.

1.4 ESI-fonderna

Stöd från Europeiska Kommissionen ska bidra till smart och hållbar tillväxt för alla, vilket är det övergripande målet i den långsiktiga strategin Europa 2020. De främsta verktygen för att förverkliga Europa 2020 är de Europeiska struktur- och investeringsfonderna, ESI-fonderna. De ska användas för att skapa hållbar tillväxt och minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regioner i Europa.

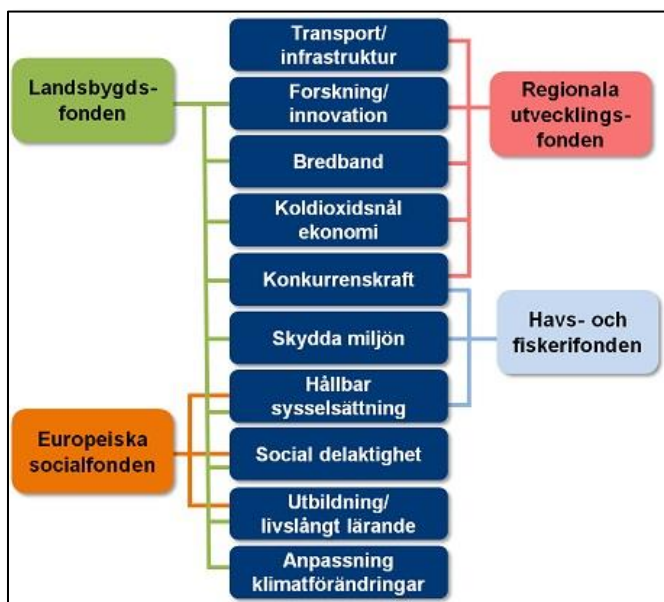
I Sverige finns följande fyra Europeiska struktur- och investeringsfonder så kallade ESI-fonder:

- Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)
- Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)
- Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)
- Europeiska socialfonden (ESF)

Fonderna ska investera i projekt som arbetar mot gemensamma mål. De tio tematiska mål som projekten arbetar mot finns beskrivna i den partnerskapsöverenskommelse, *se stycke 1.4.1*, som Sverige tecknar med EU-kommissionen. Arbetet ska bidra till att främja synergier och undvika överlappningar mellan fonderna.

Jordbruksverket ansvarar för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och för Europeiska havs- och fiskerifonden, medan Tillväxtverket ansvarar för Europeiska regionala utvecklingsfonden och ESF-rådet för Europeiska socialfonden.

Nedan framgår vilka uppdrag varje fond har och hur de tematiska målen fördelar sig mellan dem. Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling kallas i fortsättningsvis för landsbygdsfonden.

Figur 1 ESI-fondernas förhållande till varandra avseende tematiska mål

Syftet med fondsamordning är bland annat att ESI-fonderna sammantaget ska användas så effektivt som möjligt. På nationell nivå finns ett strukturerat arbete mellan olika myndigheter för att hitta synergier mellan fonderna. Det uppnås genom att myndigheterna har kunskap om respektive fonds verksamhetsområde och vad som kan identifieras som gemensamma frågor.

Strukturen för arbetet består av en generaldirektörsgrupp, en styrgrupp, ett sekretariat och flera arbetsgrupper. Fram till hösten 2018 fanns följande arbetsgrupper:

- Gemensam tolkning och regelförenkling, Tillväxtverkets är sammankallande, regelförenkling ingår från och med 2015 i arbetsgruppen.
- Kommunikation, Tillväxtverket är sammankallande
- Horisontella kriterier, Svenska ESF-rådet är sammankallande
- Regionala samverkansprocesser, Svenska ESF-rådet är sammankallande
- Uppföljning och utvärdering, Jordbruksverket är sammankallande
- Lokalt ledd utveckling genom leadermetoden, Jordbruksverket är sammankallande

1.4.1 Partnerskapsöverenskommelsen

Sverige har tecknat en så kallad Partnerskapsöverenskommelse med EU-kommissionen. Den fungerar som ett övergripande ramverk och strategiskt dokument för hur programmen inom ESI-fonderna ska genomföras i Sverige. Program som har sin förvaltande myndighet i ett annat land omfattas av det aktuella landets partnerskapsöverenskommelse.

Partnerskapsöverenskommelsen syftar till att förbättra samordningen mellan fonderna, för att undvika överlappning och för att genomföra dem så effektivt som möjligt. Den beskriver bland annat hur medlemsstaten ska använda de tematiska målen på nationell och regional nivå.

Sverige har tre prioriteringar för användandet av ESI-fonderna:

- Främja konkurrenskraft, kunskap och innovation.
- Hållbart och effektivt nyttjande av resurser för en hållbar tillväxt.
- Öka sysselsättningen, främja anställbarhet och förbättra tillgängligheten till arbetsmarknaden.

I partnerskapsöverenskommelsen föreslår regeringen att ESI-fonderna också ska finnas tillgängliga för arbete på lokal nivå inom ramen för lokalt ledd utveckling genom leadermetoden.

Leadermetoden innebär en möjlighet till engagemang och utveckling genom att lokala aktörer ska kunna söka stöd hos den lokala leaderstyrelsen, LAG.

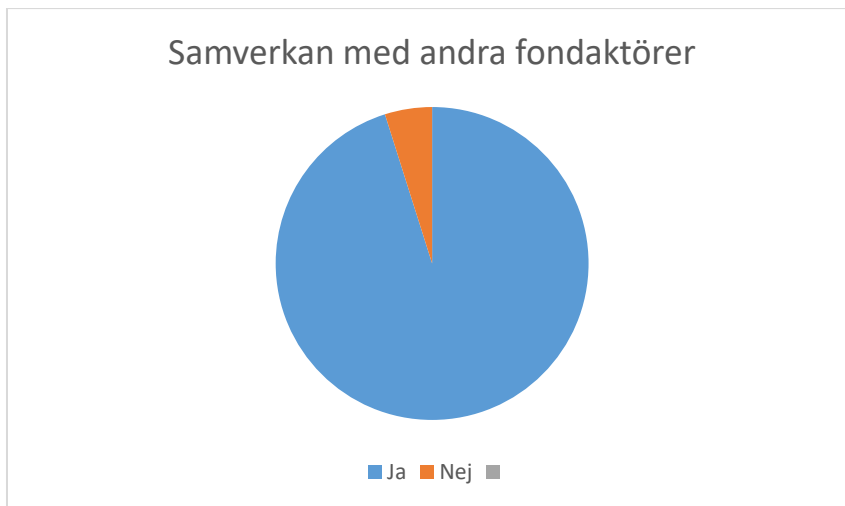
2 Sammanställning av enkätsvar

2.1 Regionala aktörers samverkan

39 av de 41 som har svarat på frågan *om samverkan finns* uppger att de samverkar med minst en annan fondaktör. Två svarar att de inte samverkar med någon. De två som uppger att samverka inte finns representerar ESF-rådet och Tillväxtverket. Anledningen till att samverkan saknas uppger de båda bero på följande:

- Arbetar inte med beredning och utformande
- Det har inte varit aktuellt.

Av totalt 43 enkätsvar tillhör 3 Region Gotland. Dessa 3 svar har slagits ihop till ett gemensamt svar när det handlar om antal aktörer som man samverkar med.

Figur 2 Av de 41 registrerade svaren uppger 39 svarande att samverkan med andra regionala aktörer finns.

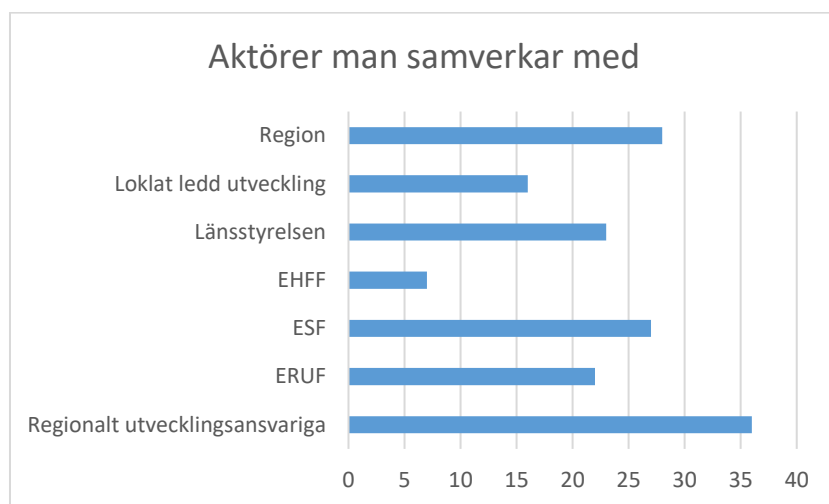
Enkäten gav sju svarsalternativ på frågan om vilka regionala aktörer man samverkar med. Det fanns också möjlighet att fylla på med andra aktörer i en öppen kommentar. En separat fråga ställdes om samverkan finns med regionalt utvecklingsansvarig, RUA.

De sju svarsalternativ som fanns i enkäten var

- Aktörer inom regionalfonden, ERUF
- Aktörer inom socialfonden, ESF
- Aktörer inom jordbruksfonden för landsbygdens utveckling, EJFLU
- Aktörer inom havs- och fiskerifonden, EHFF
- Länsstyrelsen
- Region
- Lokalt ledd utveckling genom leadermetoden

De aktörer som de svarande har mest samverkan med är regionalt utvecklingsansvariga, RUA samt med Regionerna, *se fig 3*. RUA tillhör Regionerna i de allra flesta fall. En svarande uppger att hen är regionalt utvecklingsansvarig men att anställningen finns inom länsstyrelsen.

Den fondaktör som minst samverkan sker med finns inom havs- och fiskerifonden, sju svarande uppger att samverkan finns. Även om samverkan sker med aktörer inom lokalt ledd utveckling sker det i mindre utsträckning, 16 av de 41 svarande uppger att samverkan finns.

Figur 3 Fördelning av svar på frågan om vilka regionala aktörer man samverkar med.

2.2 Upplevda mervärden av fondsamordning

För att ta reda på vilka eventuella mervärden de svarande har kunnat se tack vare fondsamordningsuppdraget ställdes tre frågor om detta. Dessa frågor var:

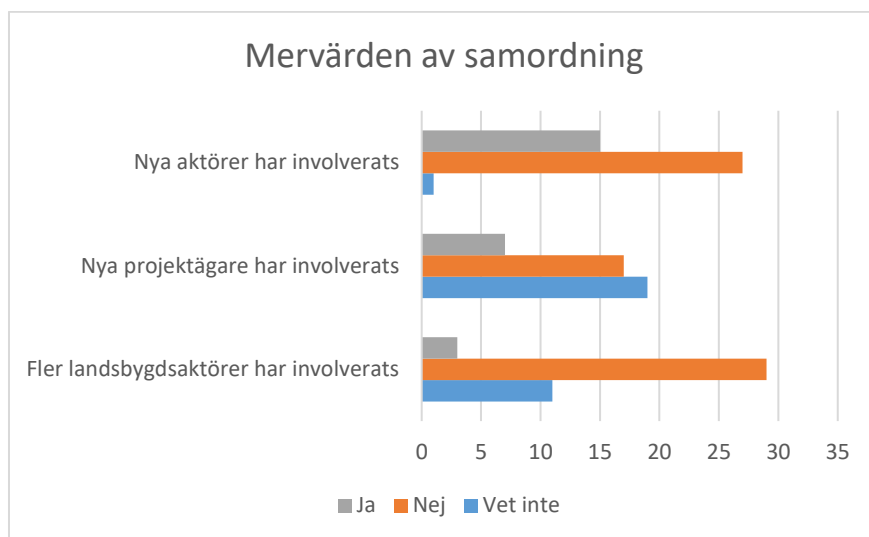
- Upplever du att fondsamordning har lett till att den fond som du arbetar med har fått större spridning och att nya aktörer har involverats i genomförandet av fondens program?
- Upplever du att en stärkt samordning mellan strukturfondernas olika aktörer har lett till att nya projektägare tar kontakt eller söker stöd hos er jämfört med tidigare programperiod?
- Upplever du att det är fler landsbygdsaktörer som söker stöd hos er nu jämfört med tidigare programperiod?

I sammanställningen av dessa frågor har svar från samtliga 43 svarande hanterats.

På frågan om fler aktörer har involverats svarar 15 av 43 ja och 27 svarar nej, *se fig 4*. Det innebär ca 36 % av de svarande upplever att fler aktörer nu är en del av genomförandet av ESI-fonderna jämfört med tidigare.

På frågan om fondsamordning har lett till att nya projektägare har involverats svarar 7 av 43 ja, det vill säga väldigt få. Fördelningen mellan de som har svarat *nej* och *vet inte* fördelar sig relativt lika, 17 respektive 17 svar.

På frågan om fler landsbygdsaktörer har involverats svarar 3 av 43 ja, även denna siffra är väldigt låg. En majoritet av de svarande uppger att fler landsbygdsaktörer inte har involverats, här finns 29 registrerade svar. 11 uppger att de inte kan svara på frågan. Frågan kan dock vara svår att tolka. Det kan vara så att man redan i dag når ut till ett stort antal landsbygdsaktörer och därmed svarar nej på frågan.

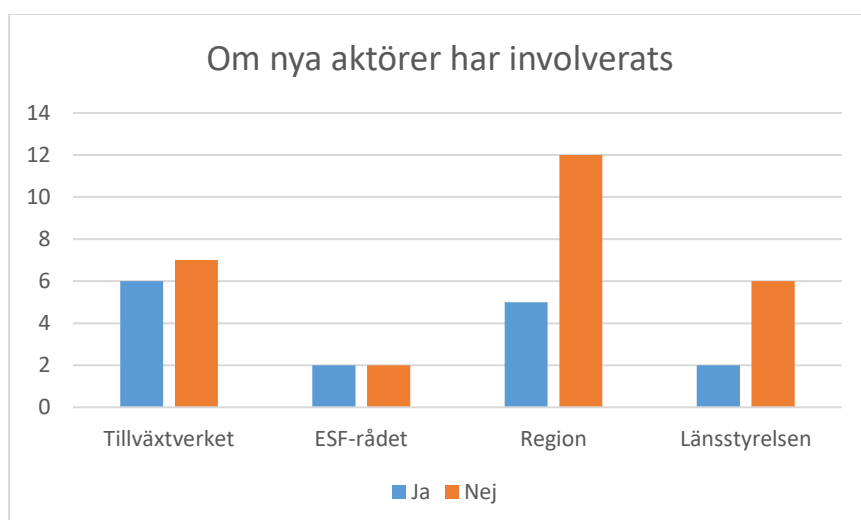

Figur 4 Diagrammet visar en sammanlagd bild över hur de svarande upplever mervärdet av fonsamordning.

För att ge en bild av hur respektive myndighet upplever mervärdet av fonsamordning redogör vi även för registrerade svar på varje fråga i kommande avsnitt.

2.2.1 Om nya aktörer har involverats

På frågan om fonsamordning har lett till att nya aktörer har involverats svarar en tydlig majoritet, 27 personer, nej på frågan. 15 av 43 svarar ja, se fig 5. De myndigheter där störst procentuell andel svarande uppger att nya aktörer har involverats återfinns hos ESF-rådet och Tillväxtverket. Här svarar 50 % ja inom ESF-rådet och 46 % inom Tillväxtverket.

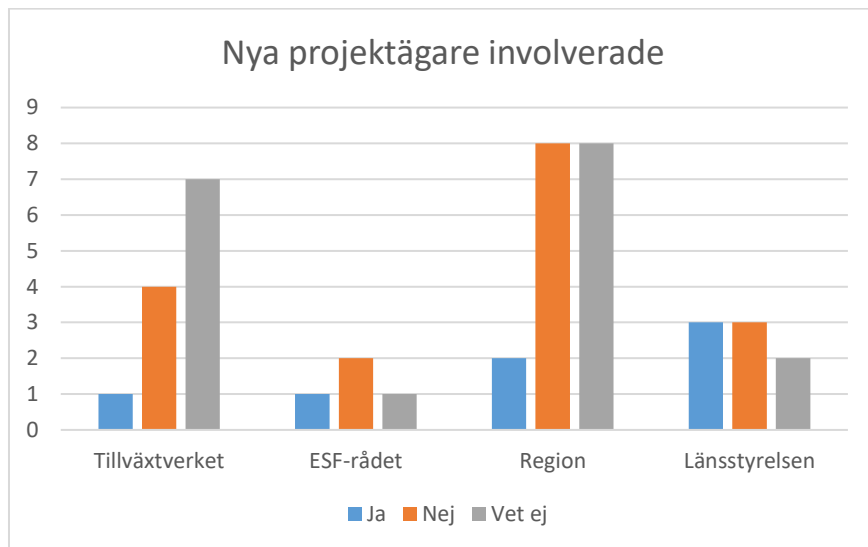
Figur 5 Diagrammet visar en bild över hur aktörerna upplever att nya aktörer har involverats tack vare fonsamordning.

2.2.2 Om nya projektägare har involverats

På frågan om fondsamordning har lett till att nya projektägare har involverats svarar 17 av 43 personer nej, se fig 6. Endast 7 personer svarar ja. 18 av de svarande uppger att de inte kan svara på frågan.

Alla myndigheter svarar till viss del att nya projektägare har involverats och den myndighet som av svaren har störst andel nya projektägare är länsstyrelsen.

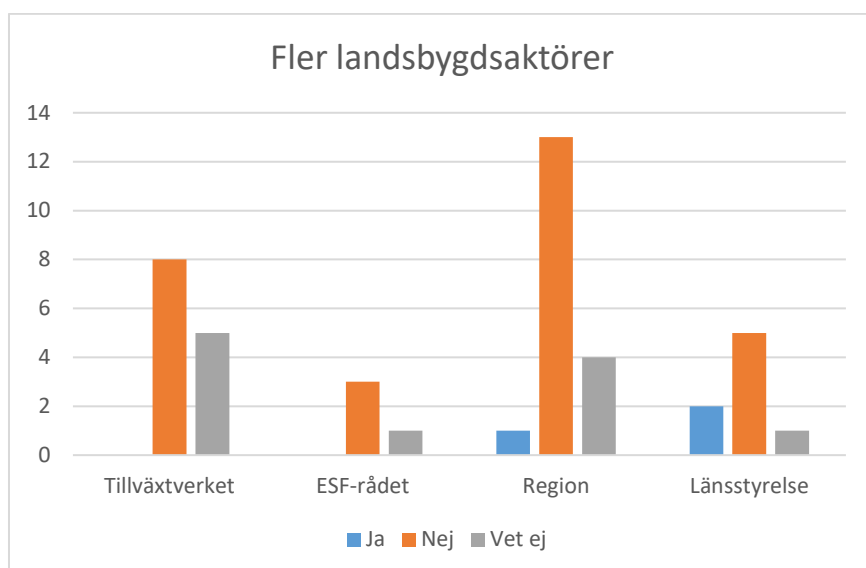
Eftersom antalet som svarar att de inte vet blir det svårt att dra några tydliga slutsatser av denna fråga.

Figur 6 Diagrammet visar en bild över hur aktörerna upplever att nya projektägare har involverats tack vare fondsamordning.

2.2.3 Om fler landsbygdsaktörer har involverats

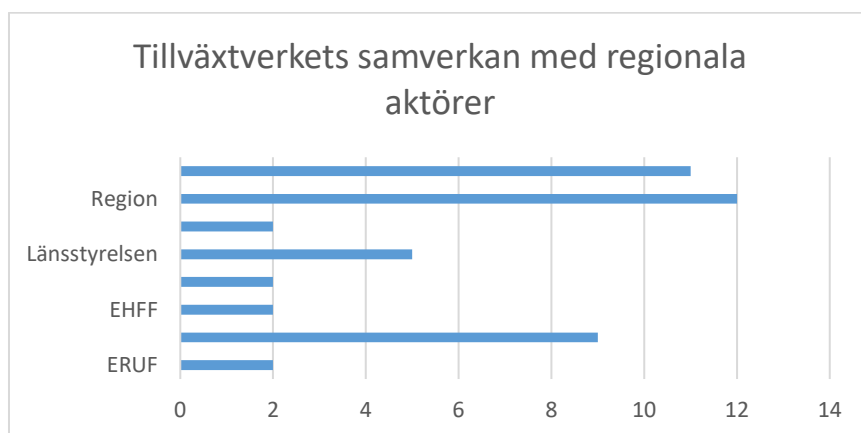
På frågan om fondsamordning har lett till att fler landsbygdsaktörer har involverats i genomförandet svarar en tydlig majoritet, 29 av 43 personer, nej på frågan, se fig 7. 3 personer svara ja och de återfinns hos region och länsstyrelse. 11 personer uppger att det inte kan svara på frågan. Den största osäkerheten finns hos Tillväxtverket där 38 % inte kan svara på frågan. Något som inte går att utläsa av svaren är om man redan i dag upplever att man i en god utsträckning når landsbygdsaktörer.

Figur 7 Diagrammet visar en bild över hur aktörerna upplever att fler landsbygdsaktörer har involverats tack vare fonsdsamordning.

2.3 Tillväxtverket

På frågan om vilka andra regionala fondaktörer som Tillväxtverkets regionkontor samverkar med uppper 12 av 13 svarande att samverkan med en eller flera andra aktörer finns, *se fig 8*. Den aktör som Tillväxtverket samverkar mest med, utifrån enkätsvaren, är Regionen. Här svarar 12 av 13 att samverkan finns. Samverkan med ESF-rådet är ytterligare en samverkansaktör som förekommer relativt ofta, 9 av 13 uppger att samverkan med ESF-rådet finns. I övrigt är samverkan med andra aktörer relativt jämt fördelat.

Figur 8 Bilden visar i vilken omfattning Tillväxtverkets samverkar med andra regionala aktörer.

Nedan har svaren delats upp utifrån antalet regionala myndigheter man samverkar med. Samverkan med regionalt utvecklingsansvariga, RUA, redovisas separat eftersom de inte alltid, i enkätsvaren, överensstämmer med svarsalternativet *samverkan med Region*. 10 av 12 svarande uppger att de samverkar med regionalt utvecklingsansvarig. De två som svarar nej återfinns i kategorin *samverkar med tre regionala myndigheter* samt i kategorin *samverkar inte med någon annan regional aktör*.

Möjliga samverkansaktörer	Antal Tillväxtverkets regionkontor som uppger att samverkan finns
7 regionala aktörer	0
6 regionala aktörer	0
5 regionala aktörer	1 (plus RUA)
4 regionala aktörer	4 (plus RUA)
3 regionala aktörer	1
2 regionala aktörer	5 (plus RUA)
1 regional aktör	1 (plus RUA)
0 regionala aktörer	1

Om man svarade ja på frågan om det finns samverkan med andra fondaktörer, uppmanades svaranden att ange exempel på de aktiviteter som pågår. Nedan listas de exempel på samverkan som uppgavs av svaranden från Tillväxtverket.

- Mobilisering av projekt, möten, projektavstämningar, finansiering, workshops, utvärdering, utlysningar, samfinansiering.
- Representanter från samtliga regioner och socialfonden träffas vid regelbundna möten.
- Gemensamma projekträffar, information tillsammans med ESF-rådet och RUA. Vi har också årliga träffar med de LLU-områden som omfattas av SMÖ. I övrigt ingår personal från vårt kontor i fondsamordningsarbetet tillsammans med övriga fondmyndigheter. Vi ingår bl.a. i ÖK för Landsbygdsprogrammet, ÖK-LLU och Havs och fiskeprogrammet.
- Formella och informella möten, infoutbyte
- Utlysningar, resultatspridningskonferenser, handläggningsprocessen, ramprogram.
- Vi träffas och går igenom ansökningar som har kommit in och lämnar synpunkter på projekten.
- Nätverksträffar i regionala fondsamordningsgruppen, där även regionalt utvecklingsansvariga (RUA) är med, tematiska utbildningar för handläggare i det nätverket en ggr/år, avstämning av inkomna ansökningar efter att en utlysning har stängts, regelbundna möten med RUA bl.a. avseende deras ERUF-medfinansiering
- I min roll som handläggare har vi löpande avstämningar gällande projektansökningar som finansieras med både ERUF- och nationella medel.

- Projektdiskussioner/möten handläggare på regionen. Avstämningar med handläggare på socialfonden angående socialfondskostnader i regionalfondsprojekt.
- Avstämning av om ansökan kommit till rätt program, avstämning finansierings och support av projekt.
- Projektmöten, projektavstämningar, inför utlysningar.
- Strukturerade fonsdamordningsmöten, för avstämning. Gemensamma möten med projektidéer, diskussioner mellan handläggare.

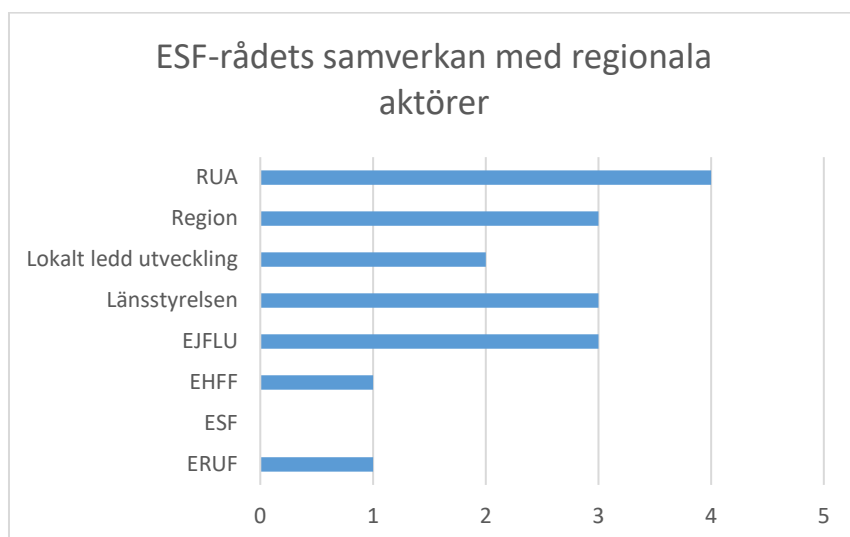
2.3.1 Samverkan med RUA

11 av de 13 svarande uppger att de samverkar med regionalt utvecklingsansvarig. De som svarade ja på frågan uppmanades att beskriva hur denna samverkan ser ut.

- I vår region med fem län finns det en politisk styrgrupp, en ledningsgrupp (utvecklingsdirektörer) samt en arbetsgrupp. Vi finns representerade i ledningsgrupp och arbetsgrupp. (jag själv sitter med i arbetsgruppen).
- Vi samarbetar kring information, viss beredning, utlysningsträffar, möten med potentiella och befintliga projektägare.
- Nära och kontinuerlig samverkan både i genomförande av ERUF samt samverkan i ett bredare tillväxtperspektiv.
- Regionala dialoger, utvecklingsfrågor, RUS-processen, kontaktperson för hänvisning till andra avdelningar etc.
- Jag ingår i ett team tillsammans med länsansvarig för samarbete med RUA.
- Därutöver även i regionala dialogmöten och ibland i olika samarrangemang.
- Handläggare med länsansvar har löpande dialog med RUA.
- Möten kring samverkan genomförande av ERUF-projekt kopplade till smart specialisering, regionala strategier.
- Kontakt med RUA gällande projektbehov enligt RUS, samfinansiering, i dess roll som projektägare.
- Strukturerade möten, med avstämningar runt ansökningar och pågående projekt. Även runt fonsdamordning.

2.4 ESF-rådet

På frågan om vilka andra regionala fondaktörer som ESF-rådets regionkontor samverkar med uppger 3 av 4 svarande att samverkan med en eller flera andra aktörer finns, se *fig 9*. De aktörer som ESF-rådet främst samverkar med, utifrån enkätsvaren, är Regionen, länsstyrelse samt aktörer inom jordbruksfonden för landsbygdens utveckling, här svarar 3 av 4 att samverkan finns. Noterbart är att endast 1 av 3 svaranden uppger att de samverkar med regionalfondens aktörer.

Figur 9 Bilden visar i vilken omfattning ESF-rådet samverkar med andra regionala aktörer.

Nedan har svaren delats upp utifrån antalet regionala myndigheter man samverkar med. Samverkan med regionalt utvecklingsansvariga, RUA, redovisas separat eftersom de inte alltid, i enkätsvaren, överensstämmer med svarsalternativet *samverkan med Region*. 4 av 4 svarande uppger att de samverkar med regionalt utvecklingsansvarig.

Möjliga samverkansaktörer	Antal ESF-rådets regionkontor som uppger att samverkan finns
7 regionala aktörer	0
6 regionala aktörer	0
5 regionala aktörer	0
4 regionala aktörer	3 (plus RUA)
3 regionala aktörer	0
2 regionala aktörer	0
1 regional aktör	0
0 regionala aktörer	1 (plus RUA)

Om man svarade ja på frågan om det finns samverkan med andra fondaktörer, uppmanades svaranden att ange exempel på de aktiviteter som pågår. Nedan listas de exempel på samverkan som uppgavs av svaranden från ESF-rådet.

- Möten, där vi både rapporterar läget och tittar framåt hur vi kan arbeta tillsammans för att optimera fondernas verkan, gemensamma konferenser, med Regionalfonden har vi möjlighet till projekt med finansieringsdelar i respektive fond.
- Möten där vi informerar varandra om vad som ligger i pipeline, informerar om utlysningar, men har också deltagit hos Leader och informerat om socialfonden.
- I Västsverige har vi regelbundna fonsdamordningsmöten med ovanstående aktörer. Tillsammans med Tillväxtverket har vi också haft parallella utlysningar, där det funnits möjlighet för sökanden att söka projekt både inom socialfonden och regionalfonden som kompletterar varandra. Vi har flera exempel på fonsdamordnade projekt.

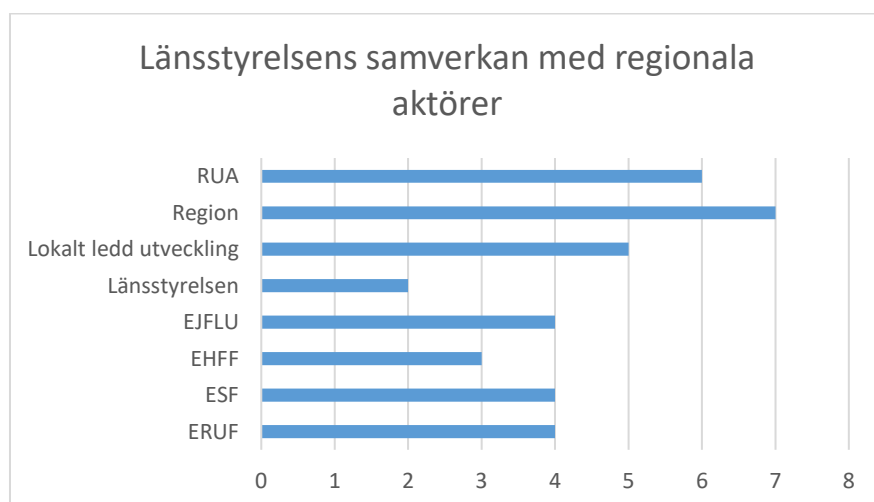
2.4.1 Samverkan med RUA

3 av de 4 svarande uppger att de samverkar med regionalt utvecklingsansvarig. De som svarade ja på frågan uppmanades att beskriva hur denna samverkan ser ut.

- Framförallt mobiliseringsaktiviteter inför kommande utlysning.
- Deltar i informationsinsatser, samtalar om framtida arbete mm. Inget aktivt formaliserat arbete utan mer information om vad som händer.
- Vi har regelbunden kontakt. Speciellt runt utlysningar så de kan komma in med inspel när utlysningen skrivs fram.

2.5 Länsstyrelsen

På frågan om vilka andra regionala fondaktörer som Länsstyrelsen samverkar med uppger samtliga 8 svarande att samverkan med en eller flera andra aktörer finns, *se fig 10*. Den aktör som Länsstyrelsen samverkar mest med, utifrån enkätsvaren, är Regionen, här svarar 7 av 8 att samverkan finns. I övrigt är samverkan med andra aktörer relativt jämt fördelat. Den aktör som Länsstyrelsen samverkar minst med är aktörer inom havs- och fiskerifonden. Aktörer inom denna fond skulle både kunna vara Jordbruksverkets fiskerienhet samt länsstyrelsernas egna fiskerienheter.

Figur 10 Bilden visar i vilken omfattning Länsstyrelsen samverkar med andra regionala aktörer

Det skiljer sig en del mellan de länsstyrelser som har svarat avseende antalet aktörer man samverkar med. Av de åtta svar som har registrerats är det en länsstyrelse som uppger att man samverkar med samtliga 7 angivna myndigheter samt med regionalt utvecklingsansvarig på Regionen. En länsstyrelse uppger att de endast samverkar med en annan aktör.

Nedan har svaren delats upp utifrån antalet regionala myndigheter man samverkar med. Samverkan med regionalt utvecklingsansvariga, RUA, redovisas separat eftersom de inte alltid, i enkätsvaren, överensstämmer med svarsalternativet *samverkan med Region*. 6 av 8 svarande uppger att de samverkar med RUA. De två som svarar nej på frågan om man samverkar med RUA återfinns båda i kategorin *samverkar med två regionala myndigheter*.

Möjliga samverkansaktörer	Antal länsstyrelser som uppger att samverkan finns
7 regionala aktörer	1 (plus RUA)
6 regionala aktörer	2 (plus RUA)
5 regionala aktörer	0
4 regionala aktörer	0
3 regionala aktörer	1 (plus RUA)
2 regionala aktörer	3 (plus 1 RUA)
1 regional aktör	1 (plus RUA)

Om man svarade ja på frågan om det finns samverkan med andra fondaktörer, uppmanades svaranden att ange exempel på de aktiviteter som pågår. Även om svaren inte är helt tydliga, ser det ut som att den vanligaste typen av samverkan är av strukturell karaktär. Nedan listas de exempel på samverkan som uppgavs av svaranden från länsstyrelsen.

- Vi har haft gemensamma möten två gånger per år.
- Avstämning vid behov och som delfinansierare i projekt.
- Fondsamordningsmöten på operativ nivå aktörerna ovan i Skåne och Blekinge.
- Bredbandsutbyggnad i skärgården.
- Vi träffas i regelbundna möten och har samverkan kring vissa aktiviteter och projekt.
- Avstämningar för att dela aktuell info om ansökningar, särskilda kampanjer etc.
- Regelbundna möten både på regional nivå och på sydsvensk-nivå.
- Deltagande i olika möten.

2.5.1 Samverkan med RUA

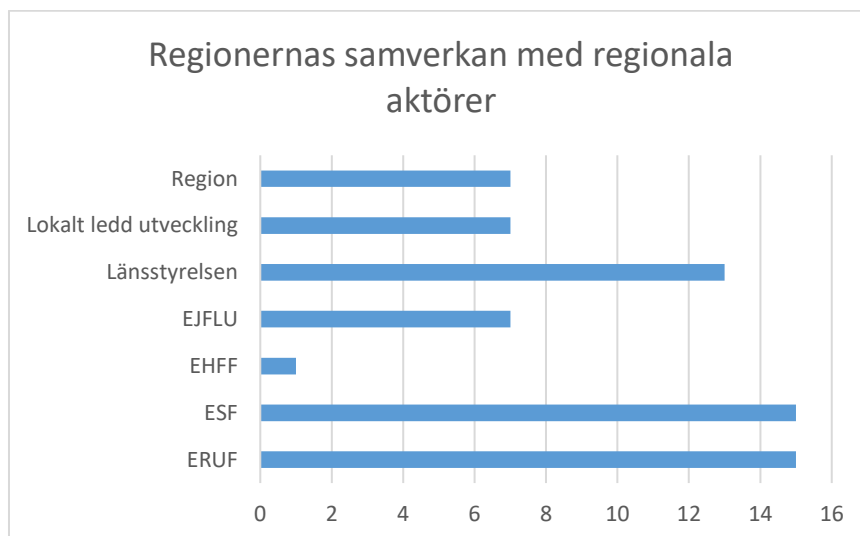
6 av de 8 svarande uppger att de samverkar med regionalt utvecklingsansvarig. De som svarade ja på frågan uppmanades att beskriva hur denna samverkan ser ut.

- Vi har ett avtal om hur vår samverkan ska se ut och samverkar aktivt i specifika frågor.
- Nätverk för destinationsutveckling.
- Samverkan på många olika sätt. Regelbundna möten, gemensamma projekt, gemensamma satsningar mm.
- Om finansieringsfrågor.

2.6 Regionerna

Totalt 18 registrerade svar. Tre av de svarande tillhör Region Gotland. Dessa svar har slagits ihop till ett gemensamt svar i frågorna som berör antal och vilka man samverkar med.

På frågan om vilka andra regionala fondaktörer som regionerna samverkar med uppger samtliga 16 svarande att samverkan med en eller flera andra aktörer finns, *se fig 11*. De aktörer som regionerna samverkar mest med, utifrån enkätsvaren, är aktörer inom social- och regionalfonden. Tätt efter följer länsstyrelsen.. I övrigt är samverkan med andra aktörer relativt jämt fördelat med undantag för aktörer inom havs- och fiskerifonden där endast en svarar att samverkan finns.

Figur 11 Bilden visar i vilken omfattning Regionernas samverkar med andra regionala aktörer

Nedan har svaren delats upp utifrån antalet regionala myndigheter man samverkar med.

Möjliga samverkansaktörer	Antal Regioner som uppger att samverkan finns
7 regionala aktörer	0
6 regionala aktörer	2
5 regionala aktörer	5
4 regionala aktörer	3
3 regionala aktörer	3
2 regionala aktörer	3
1 regional aktör	0

Om man svarade ja på frågan om det finns samverkan med andra fondaktörer, uppmanades svaranden att ange exempel på de aktiviteter som pågår. Nedan listas de exempel på samverkan som uppgavs av svaranden från regionerna.

- Vi har gemensamma möten med förvaltande myndigheterna Tillväxtverket och ESF-rådet.
- Mobilisering av projekt, möten, projektavstämningar, finansiering, workshops, utvärdering, utlysningar, samfinansiering.
- Planerings- och avstämningsmöten, samfinansiering, programavstämningar.
- Samverkan sker men mest inom respektive projekt, d.v.s. inte fondsamordning. Men frågan ställdes om vi samverkar i genomförandet. Som RUA samverkar vi med i princip alla aktörer som söker regionalfonds- och socialfondsmedel, det är vår roll som RUA.
- Har avstämningar kring projekt, gemensamma fondutbildningar, fondsamverkan, inför och efter utlysningar.
- Genomförandet av östra Mellansveriges strukturfondsprogram, region Östergötland har representanter i olika grupperingar inom samarbetet, finansierar gemensam koordinatör, mm.
- Gemensamma dialogmöten med projektägare, avstämningar, samråd inför prioriteringar mm.
- Inom Östra Mellansverige finns en väl utvecklad organisering kring samverkan som inbegriper alla ovan nämnda parter.
- Fondsamordningsnätverk.
- Läns- och strukturfondspartnerskap. Finansiär och projektägare.
- Fondsamordning i Västsverige. Träffas och utbyter lägesinformation ca 4 ggr per år. Parallella utlysningar inom regional- och socialfonden.
- Projektavstämningar och medfinansiering till gemensamma projekt.

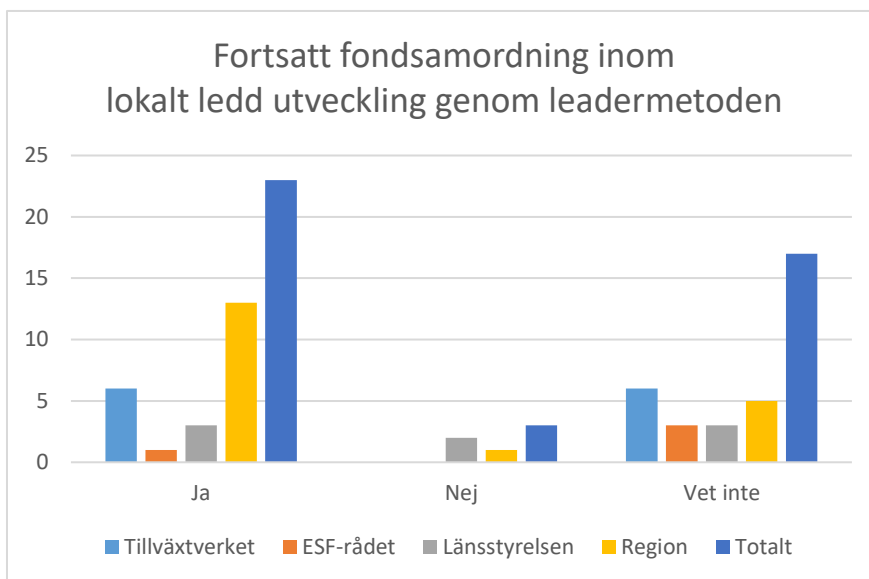
- Utbyter information med Tillväxtverket och ESF, samarbetar med region norra Norrbotten. Samarbete med andra förvaltningsmyndigheter för interregprogrammen länsstyrelsen Västerbotten och Norrbotten Nord och BA.
- Möten, har projektavstämningar, fondsamordning.
- Regelbundna fondsamordningsmöten i Skåne-Blekinge med representanter för ESI-fonderna och regionerna.
- Regionala fondsamordningsmöten med representanter från Region Skåne, Region Blekinge, ESF-rådet, Tillväxtverket, Länsstyrelsen i Skåne, Länsstyrelsen i Blekinge, Malmö stad, LLU, Kommunförbundet Skåne inklusive de regionala Brysselkontoren. Möten ca 4 gånger per år. Syftar till att gemensamt utgöra ett bra stöd för projektaktörerna samt bidra till strategiskt genomförande av de olika fonderna. Mycket har handlat om att dela information och erfarenheter samt hålla varandra uppdaterade. Ibland gemensamma aktiviteter som seminarier etc. Upplever att vi genom att lära oss mer om varandras "system" kan utgöra ett bättre stöd för aktörer vi kommer i kontakt med. Systemen för de olika fonderna är dock väldigt olika vilket ibland kan göra fondsamordningen i praktiken lite svårare.
- I samband med bedömning av ESF- och ERUF-ansökningar.
- Möten, projektavstämningar, finansiering genom arbetstid.
- Regelbundna möten. Gemensamma avstämningar.

2.7 Fortsatt möjlighet för flerfondssamordning inom lokalt ledd utveckling genom leadermetoden

Flerfondssamordning inom Leader är en ny möjlighet i och med programperioden 2014-2020.

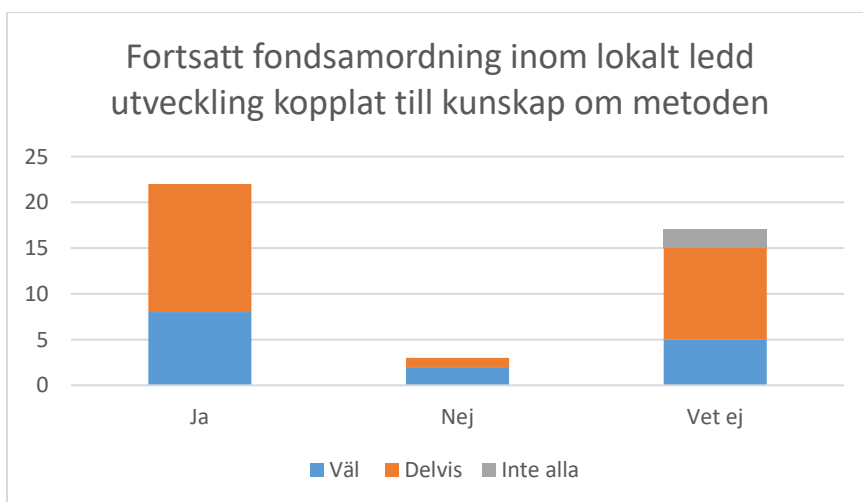
I nuvarande programperiod. 2014-2020, finns det i Sverige 48 leaderområden, 42 av dessa områden har finansiering från två, tre eller fyra av ESI-fonderna. Det innebär att dessa 42 leaderområden har en grund för fondsamordning redan genom den lokala utvecklingsstrategin som har beviljats pengar från olika fonder för att kunna genomföras. Det finns dock förväntningar på att även enfondsområden ska samordna sitt arbete med aktörer från andra fonder då det är lägligt. Även om programperioden startade 2014 var det först under början av 2016 som de flesta leaderområden kom igång med att prioritera projektansökningar. Detta kan ha påverkat möjligheten till ett fördjupat fondsamordningsarbete.

På frågan om de svarande bedömer det som värdefullt med en fortsatt flerfondsmöjlighet för lokalt ledd utveckling även under nästa programperiod, 2021-2027, svarar 23 av 43 ja, *se fig 12*. De som är mest positiva till möjligheten är Regionerna. Det är dock ett stort antal, 17 stycken, som svarar att de inte vet. Endast 3 svarar nej på frågan om fortsatt flerfondssamordning inom lokalt ledd utveckling.

Figur 12 Diagrammet visar hur de svarande bedömer att möjligheten med en fortsatt fondsamordning inom lokalt ledd utveckling ska finnas 2021-2027.

Andelen av de som vill se en fortsatt fondsamordning inom Leader har en något större kunskap om metoden jämfört med de som svarar vet ej på den frågan. Bland de som vill se en fortsatt samordning uppger 8 av 22 (36 %) att de har god kunskap om metoden, av de som inte vet uppger 5 av 17 (29 %) att de har god kunskap om metoden. Av de 3 som inte vill se en fortsatt samordning Leader uppger 2 svarande att de har en god kunskap om metoden.

Figur 13 Diagrammet visar sambandet mellan hur de svarande bedömer att möjligheten med en fortsatt fondsamordning inom lokalt ledd utveckling ska finnas 2021-2027 utifrån kunskapsnivå om leadermetoden.

Enkäten gav möjlighet att lämna kommentarer till frågan om man bedömer det som viktigt att det även i nästa programperiod ska vara möjligt med en flerfondslösning inom Leader, se fig 13. Två av de tre som har svarat nej på frågan uppger att det på grund av krångliga regler inte bör ges möjlighet till fortsättning. De lämnade kommentarerna delas upp per myndighet nedan.

Tillväxtverket

- Även om det inte har utnyttjats i stor utsträckning vore det olyckligt om möjligheten försvann.
- Avvaktar utvärdering.
- Samordning lär vara värdefullt för de inblandade att förstå möjligheter till finansiering, tillgång till ökad kunskap och nätverk.
- Jag har inte varit i kontakt med något projekt som finansieras av flera fonder och därav ingen åsikt.
- Synergieffekterna skulle enligt mig vara väldigt goda med flerfondslösningar
- Bra för små föreningar etc. som ej kan söka från t ex regionalfondsprogrammet
- Har inte tillräcklig med insyn i leadermetoden för att ge ett svar.

ESF-rådet

Inga registrerade kommentarer.

Regionen

- Vi kan jämföra med "Skärgårdsmedel" där en ingång hos Länsstyrelsen, landsting och skärgårdskommuner förenklar bidragsansökan för skärgårdsprojekt.
- Frågorna är för specifika och det går inte svara helt korrekt, därför följande kommentar: som RUA medfinansierar vi LLU enligt leadermetoden. visst kan projekt i Leader utvecklas till projekt som sedan söker finansiering hos oss, men det är inte vanligt. Att Leader finns som finansiering är utmärkt och påverkar ansökningarna till oss som RUA i den mån att vi kan hänvisa lokala, mindre initiativ dit. i den mån har det påverkat vårt arbetssätt.
- Det har varit för krångligt i praktiken.
- Flerfondslösning kan vara ok men då måste Leader, ERUF och RUA ha ett mer systematiskt samarbete och informations- och kunskapsutbyte.
- Men det administrativa ska inte belasta sökande utan skötas back office.
- Om det underlättar genomförandet. Flytten av landsbygdsprogrammet till CAPen gynnar inte framtida samordning, om nu Leader ska ligga kvar i den fonden. Leader kan med fördel placeras under ERUF framöver.
- Frågan är komplex.
- Det centrala bör vara att programmet kan möta de utmaningar och möjligheter som finns på ett så effektivt sätt som möjligt och med en förenklad administration. Huruvida flera fonder är avgörande för detta har jag svårt att överblicka. För att en flerfondslösning ska vara effektiv är det viktigt att det är ett förenklat genomförande så att det för sökanden inte uppfattas som flera olika regelverk och program inom ett program.
- Jobbar inte tillräckligt nära leaderområdena för att svara på om det har varit en bra möjlighet eller ej. Men synergier mellan fonderna måste till och möjliggöras i praktiken - men i vilken form detta görs bäst i vet jag ej.
- Då kan projektet arbeta vidare och ta sig an olika problem med olika angreppssätt inom samma projekt. Det ger en större bredd och förankring.

Länsstyrelsen

- Enbart om man i samma projekt kan finansiera från flera fonder.
- Eftersom vi inte har någon kontakt med något leaderområde kan vi inte svara på det. Förmodligen kan vi uppmuntra någon liknande samarbetsform.
- Bra att lokala "mindre" projekt i landsbygder kan söka finansiering oavsett vilken fond som finansierar
- De kontakter vi har in LLU tycker det är krångligt och svårt att genomföra.

2.7.1 Aktörernas kunskap om lokalt ledd utveckling genom leadermetoden

26 av 43 svarande uppger att de har tagit del av information om Leader, *se fig 14*. 15 personer uppger att de inte har tagit del av information, 2 personer svarar att de inte vet om de har tagit del av information. Inom de tre myndigheterna ESF-rådet, Regionen och Länsstyrelsen har en majoritet av de svarande tagit del av information om Leader.

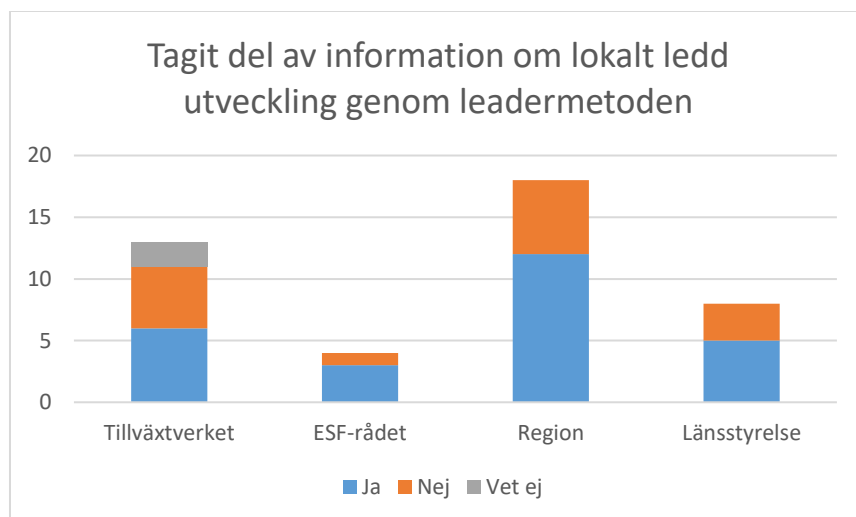
Inom Tillväxtverket uppger 6 av 13 att de har tagit del av information om Leader, 5 svarar att nej och 2 svarar att de inte vet.

Inom ESF-rådet uppger 3 av 4 att de har tagit del av information om Leader, 1 svarar att de nej på frågan.

Inom Regionerna uppger 12 av 18 att de har tagit del av information om Leader, 6 svarar nej på frågan.

Inom Länsstyrelsen uppger 5 av 8 att de har tagit del av informationen om Leader, 3 svarar nej på frågan.

En relativt stor andel av de svarande uppger att de inte har tagit del av informationen. Svaren säger inte heller något om vilken typ av information man har tagit del av. En naturlig följdfråga, som inte ställdes i enkäten, skulle vara vilken typ av information som respektive myndighet skulle behöva ha för att skapa en stärkt fondsamverkan.

Figur 14 Diagrammet visar i vilken omfattning de svarande har tagit del av information om lokalt ledd utveckling.

Regionala aktörers kunskapsnivå vad gäller lokalt ledd utveckling genom leadermetoden

16 av 43 svarande uppger att de har en god kunskap om Leader. 25 av 43 uppger att de har delvis goda kunskaper och 2 personer uppger att kunskaper om metoden saknas, *se fig 15*.

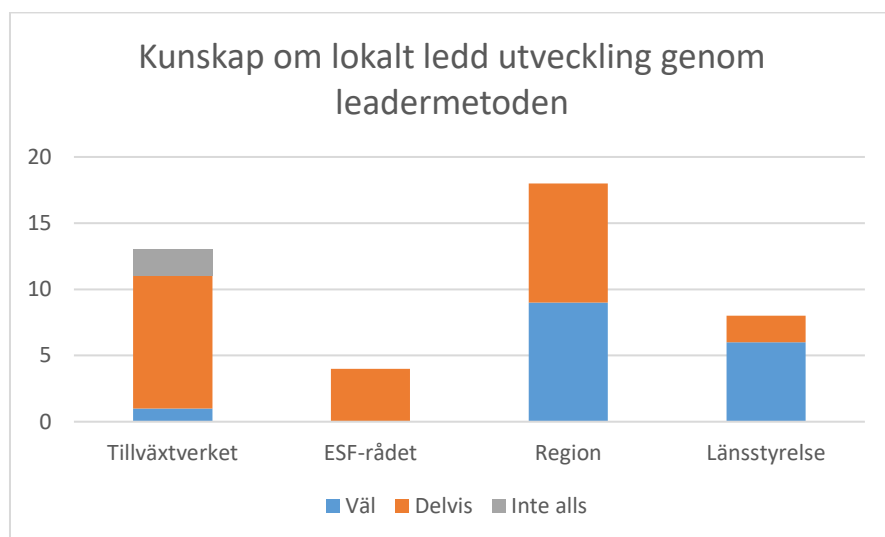
Inom Tillväxtverket uppger 1 av 13 att de har en god kunskapsnivå vad gäller leadermetoden, 10 svarar att de har delvis goda kunskaper och 2 svarar att kunskaper saknas.

Inom ESF-rådet uppger 4 av 4 att de har en delvis god kunskapsnivå vad gäller leadermetoden.

Inom Regionerna uppger 9 av 18 att de har en god kunskapsnivå vad gäller leadermetoden, 9 svarar att de har delvis goda kunskaper.

Inom Länsstyrelsen uppger 6 av 8 att de har en god kunskapsnivå vad gäller leadermetoden, 2 uppger att de har delvis goda kunskaper.

En viktig fråga att ställa är vilken kunskapsnivå som är rimlig att förväntas ha hos de olika myndigheterna vad gäller leadermetoden.

Figur 15 Diagrammet visar vilken kunskapsnivå de svarande har avseende lokalt ledd utveckling.

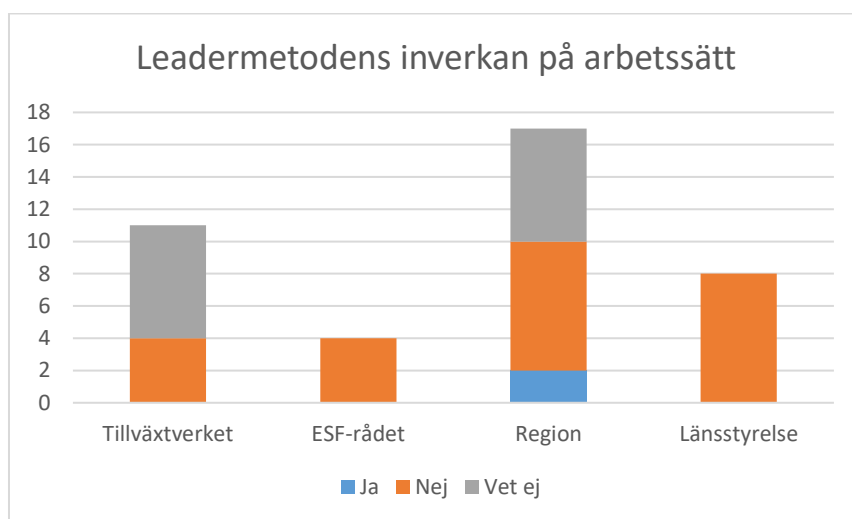
2.7.2 Leadermetodens inverkan på aktörernas arbetssätt

För att ta reda på om leadermetoden har bidragit till förändrade arbetssätt hos respektive myndighet ställdes en fråga om detta i enkäten.

Resultatet visar att 2 av 43 svarar att metoden har bidragit till förändrade arbetssätt. Endast Regionerna svarar ja på den frågan, *se fig 16*.

24 av 43 svarar att metoden inte har bidragit till förändrade arbetssätt och 14 svarar att de inte vet. De myndigheter där svarande uppger att de inte vet återfinns inom Tillväxtverket och Regionen. Inom Tillväxtverket svarar 7 av 11 vet ej och inom Regionerna svarar 7 av 17 det samma.

Inom ESF-rådet och Länsstyrelsen svarar samtliga nej på frågan om leadermetoden har bidragit till förändrade arbetssätt.

Figur 16 Diagrammet visar om leadermetoden har bidragit till ändrade arbetssätt inom de svarandes organisationer.

2.7.3 Fondsamordning på projektnivå

En typ av fondsamverkan på projektnivå kan vara att bevilja stöd till ett projekt inom Leader för exempel en förstudie eller ett modellskapande initiativ som i nästa steg kan skalas upp med hjälp av någon av de andra ESI-fonderna på regional nivå. Den här typen av samordning förutsätter att man inom Leader har projekt som startat tidigt i programperioden så att de hinner med en uppskalning. Eftersom start av nuvarande period blev fördröjd finns en misstanke om att den önskade uppskalningen först kan komma att bli tydlig i nästa programperiod.

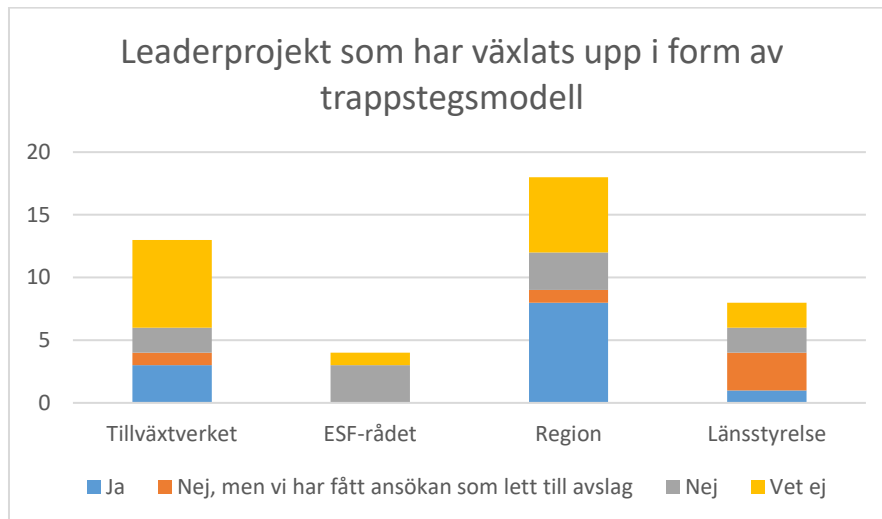
12 av 43 svarande uppger att de har haft leaderprojekt som har växlats upp till större projekt med annan regional finansiering, *se fig 17*. 5 av 43 uppger att de har haft projektansökningar som föregåtts av leaderprojekt men som har lett till avslag. 10 svarande uppger att de inte har haft några sådana ansökningar och 16 svarar att de inte vet.

Inom Tillväxtverket svarar 3 av 13 att de har haft ansökningar som föregåtts av projekt med leaderfinansiering. 1 uppger att de har haft projektansökningar som föregåtts av leaderprojekt men som har lett till avslag. 2 uppger att de inte har haft några sådana ansökningar och 7 svarar att de inte vet.

Inom ESF-rådet svarar 3 av 4 att de inte har haft några ansökningar som föregåtts av projekt med leaderfinansiering och 1 svarar att de inte vet.

Inom Regionerna svarar 8 av 18 att de har haft ansökningar som föregåtts av projekt med leaderfinansiering. 1 uppger att de har haft projektansökningar som föregåtts av leaderprojekt men som har lett till avslag. 3 uppger att de inte har haft några sådana ansökningar och 6 svarar att de inte vet.

Inom Länsstyrelsen svarar 1 av 8 att de har haft ansökningar som föregåtts av projekt med leaderfinansiering. 3 uppger att de har haft projektansökningar som föregåtts av leaderprojekt men som har lett till avslag. 2 uppger att de inte har haft några sådana ansökningar och 2 svarar att de inte vet.

Figur 17 Diagrammet visar om det finns projektsatsningar inom de svarandes organisationer som har föregåtts av projekt med leaderfinansiering.

2.8 Förslag på vad som kan stärka fondsamordning i praktiken

Länsstyrelsen

- Mer flexibilitet.
- Mer samarbete mellan alla stödaktörer.
- Förenklad administration. Kanske paraplyprojekt för att nå ut till små aktörer som saknar administrativ förmåga och likviditet men som är duktiga på verksamhet.
- Samordning mellan t.ex. ERUF och Horizon måste kunna ske på regional nivå. Bättre samordning mellan SJV, TVV och Vinnova.
- Även om vi samverkar mycket mellan fonderna är det nästan omöjligt att hitta fondsamordning. Landsbygdsprogrammet ger inte möjligheterna i stor utsträckning med väldigt snäva åtgärder.

Tillväxtverket

- Det behöver bli enklare och mer samordnade ansöknings- och redovisningsförfaranden.
- Arbetsrotation eller praktik som för personalen hos olika fondförvaltare. En gemensam genomförandeorganisation.
- Gemensamma regelverk, fokus på förenkling.
- Samordning inför utlysningar skulle kunna vara ett sätt att konkretisera samordningen.

- Jag som arbetar med strukturfonderna har inte haft någon kontakt så det som vi bör göra det är att informera oss om fondsamordning och vad som är möjligt och hur det harmonierar ihop med strukturfonderna. Gärna att vi får en presentation av ett projekt som har fått finansiering från flera fonder får beskriva hur de har upplevt det.
- Enligt mig skickas inte information vidare inom organisationen på ett tillräckligt bra sätt för att kunna ge tillräckligt bra förslag på denna punkt.
- Lika redovisning i samtliga fonder. Kunna ha t.ex. socialfondskostnader i ett regionalfondsprojekt utan att behöva redovisa enligt den andra fondens regelverk.
- Samordning under en myndighet.
- Gemensam regeluttolkning, tydligare syfte med fondsamordningen och mer dialog mellan handläggare.

ESF-rådet

- Formalisera innan den nya programperioden så att det redan från början finns ett syfte, metod och önskat resultat av samverkan.
- Det behövs fler exempel på hur man kan arbeta. Okunskapen är den främsta anledningen till att det inte händer mer.

Regionen

- Förenklade regler och redovisning för sökande och utvecklade arbetsrutiner hos fondaktörer. Tydlig, kort och sammanfattad information om fonder och annan finansiering i regionen för att underlätta för sökande och finansiärer.
- Ansvariga myndigheter ska ha en tydlig bild över VAD fondsamordning ska åstadkomma och HUR det ska ske. Det har saknats sedan partnerskapsöverenskommelsen inte tog i frågan! Visionsarbete och hantering av praktiska hinder i programgenomförande utifrån flernivåsstyrning kan vara ett alternativ! Jordbruksverkets ERUF/ESF-ansvariga har begränsad kontakt med Tillväxtverket och ESF-rådet, som annars har en löpande dialog med RUA/regionala aktörer utifrån handlingsplan/program/RUS-genomförande. SFP har ingen kontakt med LAG-grupper.
- Enkelt för den sökande att genomföra projektet. Rekvirera, hålla en god likviditet m.m.
- Att det i praktiken måste gå att samordna fonderna.
- Att myndigheter och regelverken i praktiken öppnade upp för denna möjlighet.
- Regelförenkling är nödvändigt eftersom olika regelverk försvårar både för sökanden och för bedömning av projekten.
- Färre fonder ... mindre bundna ramar till olika åtgärder mer fokus på verkstad än var i program då mål är samma ex mer biogas.
- Enligt förordningsförslag för framtiden så ska flerfundsfinansiering möjliggöras. Det kräver dock gemensam tolkning av regelverk och det skulle kanske kunna gå om Tillväxtverket eller någon annan får genomförandeansvar, blir förvaltande myndighet för samtliga fonder. Dagens svenska konstruktion är inte funktionell och gynnar inte projektaktörerna eller genomförandet i stort.
- Starkare fokus på fondernas bidrag till genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin (RUS).
- Samordna strukturen så att det inte är omöjligt att kombinera finansiering från olika fonder.

- Förenklat enhetligt regelverk, samordnade processtöd för sådant som är fondgemensamt (ex hållbarhet).
- Tror att det handlar om hur regelverk och programstrukturer ser ut. Om man underlättar för projektaktörer och gör synergier möjliga i praktiken så skapas också bättre förutsättningar för fonsdamordning i praktiken.

3 Slutsatser

3.1 Ökad samverkan

Enkätsvaren ger en tydlig bild av att samverkan mellan nyckelaktörer inom ESI-fonderna, inklusive Sveriges 48 leaderområden, har ökat tack vare möjligheten till flerfundsamordning. Samordningen har också lett till mervärden så som att fler aktörer har involverats i genomförandet och att arbetet har blivit mer effektivt. Trots att det finns fördelar flaggar man också upp för de hinder man har stött på vad gäller regelkrångel och tröghet i byråkratin. Utmaningen ligger i att lösa de hinder som har identifierats, först när man har lyckats med det kommer en fondsamordning mellan ESI-fonderna ge full utdelning.

Det är logiskt att det är regionalt utvecklingsansvariga, RUA, som man samverkar mest med. Det är den organisation som har det regionala utvecklingsansvaret och som är ansvariga för den regionala utvecklingsstrategin. På samma sätt är det logiskt att det är havs- och fiskefonden som är den fond som man samverkar minst med då den är minst och har minst påverkan över geografi och utpekad målgrupp generellt sett.

3.2 Svårt att nå landsbygdsaktörer

En majoritet har svarat nej på frågan om fler landsbygdsaktörer blivit involverade. Landsbygdsaktörer är ofta små organisationer på landsbygden som inte alltid har vilja eller administrativ och ekonomisk kapacitet att driva större regionala projekt. Exempelvis så har projekt inom regionalfonden en genomsnittlig omslutning av 12 mkr. För att mindre aktörer ska vilja och våga driva projekt, behöver de därför ha stöd av någon organisation inom sitt län som har erfarenhet av projekt inom exempelvis ESF eller ERUF. Detta kan ske genom skrivna eller oskrivna överenskommelser. Små aktörer vågar inte rigga, anställa och driva utan stöd av exempelvis RUA. Även kommuner har svårt att driva denna typ av projekt.

En idé inför nästa programperiod kan vara att landsbygdssäkra vissa regionala projekt så att de verkar över hela län och inte bara inom eventuella komfortzoner där många bor. Detta eftersom det kan finnas en risk att man, oftast omedvetet, missar delar av målgruppen genom att nöja sig med att nå en majoritet, det vill säga de som finns i större tätorter. Riktade insatser är oftast bra men då efter ett medvetet val och för att motiv finns. Det är dock inte bra om riktade insatser sker omedvetet.

Många är positiva till möjligheten att kunna finansiera brett genom flera olika fonder. Dock vill man förenkla och bäst vore att man hade samma tolkning av regelverk för alla fonder eller ännu bättre en fond med samma regler. Att RUA är mest positiva till Leader och flerfunds lösningar kan också bero på att Leader fungerar som avlastning för RUA.

3.3 Kunskap om leadermetoden

Många myndigheter har haft en stor omsättning av personal. Det kan ha påverkat att många inte har tagit del av information om leadermetoden. Samverkan tar tid och den tiden finns kanske inte alltid mot bakgrund av den bemanning och grunduppdrag som respektive myndighet har. Utifrån kommentarerna väcks också funderingar på hur varje ESI-aktör sköter upparbetade samarbetskontakter och sprider information. Om inte informationsspridning fungerar systematiskt inom en organisation blir kunskap och samverkan lätt missat vid personalomsättningar.

När det gäller kunskap om leadermetoden kan det handla om att många som arbetar regionalt har svårt att relatera till metoden. Leader utgår från lokala behov och engagemang medan de regionala aktörerna inte går in i lokala projekt utan ofta förutsätter regionala perspektiv med flera kommuner eller till och med län som berörs. Kartläggningen lyfter några goda exempel på hur vissa regioner har tagit initiativ till en

fördjupad samverkan mellan regional och lokal nivå. Partnerskapet Småland och Öarna är ett exempel där man delar med sig av kunskap om fonderna samt respektive organisations projektportföljer.

Det finns också exempel där Tillväxtverket och ESF-rådet samordnar utlysningar, en intressant fråga är om detta arbetssätt även skulle kunna inkludera lokalt ledd utveckling för att stärka den vertikala samordningen.

3.4 Lokal och regional samordning och samverkan

Samordning av fonder kan till exempel handla om att man som projektägare som ett första steg vänder sig till det lokala leaderkontoret med sin idé för att söka finansiering. Det kan handla om en förstudie eller modellskapande projekt. I ett nästa steg skulle projektet kunna skalas upp med stöd från antingen ERUF, ESF, EJFLU eller EHFF. En förklaring till att inte så många projekt ännu har växlats upp kan vara, möjligheten till löpande förstudier inom till exempel ERUF. Dessa har tagit den roll som Leader annars skulle ha kunnat ta. Alla projekt inom Leader har dock inte för avsikt att växlas upp till en regional satsning. Småskaliga projektägare har inte heller alltid kapacitet att äga ett större regional- eller socialfondsprojekt

Ytterligare en förklaring kan vara att flerfondssamordning inom Leader blev ett nytt sätt att arbeta i och med programperioden 2014-2020. Startsträckan har delvis varit lång på grund av försenad programstart men också på grund av att ny kunskap behövde arbetas in inom de olika organisationerna. Detta har lett till att man först senare i programperioden kan se resultat från projekt som troligtvis kan växlas upp inom de olika ESI-fonderna på regional nivå.

3.5 Behov att möta

Något som återkommer bland svaren i enkäten är behovet av en gemensam regeltolkning. Man efterfrågar också ett tydligare syfte med fondsamordningen. Även om detta förklaras i nuvarande Partnerskapsöverenskommelse, är det något som man måste ta med sig inför kommande programperiod för att kunna uppnå tydligare effekter av samverkan och samordning.

Kartläggningen pekar också på ett behov av mer utrymme för dialog mellan handläggare i syfte att kunna åstadkomma en stärkt samverkan. Man pratar alltså om två olika strukturella behov. Det ena handlar om strukturell samordning mellan nyckelaktörer för att stärka samarbetet, till exempel vad gäller marknadsföring, planering och mobilisering. Det andra handlar om samverkan på projektnivå där man till exempel genom coaching och beslut kan skapa synergier i genomförandet. Kartläggningen visar bland annat exempel på rutiner där ESF-rådet och Tillväxtverket går igenom varandras projektansökningar för att hitta eventuella samverkanslösningar.